

πωθῆ ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου, διὰ μεγάλων κομψοτάτων τυπογραφικῶν στοιχείων, τηροῦνται αἱ δέουσαι ἀποστάσεις μεταξὺ τῶν στίχων, πλαισιοῦνται αἱ σελίδες διὰ μεγάλων περιθωρίων καὶ συνοδεύεται τὸ βιβλίον ὑπὸ καλλιτεχνικῶν εἰκόνων, αἴτινες καλλύνουσιν αὐτὸν καὶ ζωντανεύουσι καὶ καθιστῶσιν ἐποπτικὸν τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

Τοιοῦτον βιβλίον προώρισται νὰ παράσχῃ πολλαπλῆν ὠφέλειαν εἰς τὴν πρώτην παιδικὴν ἡλικίαν. Μνημονευτέον προσέτι, ὅτι ἡ ἐμφάνισις τῆς συλλογῆς ταύτης θὰ ἔχῃ καὶ τὸ ἐπόμενον ἀγαθὸν ἐπακόλουθον: «Υπάρχει ἐλπὶς νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς νεολαίας καὶ ἀρρηστεύσῃ πολλὰ τῶν κυκλοφορούντων παρ' ἡμῖν βιβλίων τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἀτινα δηλητηριάζουσι τὰς ψυχὰς τῶν παίδων ἀπὸ ἥμικῆς ἀπόψεως καὶ διαστρεβλοῦσι τὸ γλωσσικὸν αἴσθημα αὐτῶν».

‘Ο κ. **Μπαλάνος** συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ διηγήματα τοῦ κ. **Κύρου**, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀν ἀπὸ παιδαγωγικῆς ἀπόψεως ἡ πληθώρα τῶν δράκων, τεράτων, στοιχεῶν καὶ ἔξωτικῶν ἐν γένει ὄντων τῶν ξένων παραμυθιῶν εἶναι ὠφέλιμος διὰ τὰ παιδιά. Φρονεῖ δὲ ἐπιπροσθέτως ὅτι ἀξιοσύστατος θὰ ἦτο ἡ ἔκδοσις Ἑλληνικῶν παραμυθιῶν καὶ εὐτυχῶς δὲν λείπουν ἀξιόλογα τοιαῦτα, ἐν οἷς ἀξιαία ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι αἱ θαυμάσιαι παιδικαὶ σελίδες τῆς ἀειμνήστου Δέλτα.

Ἐπὶ τούτοις νομίζω ὅτι θὰ ἦτο ἀξιονέον τῆς Ἀκαδημίας ἔργον ἡ προκήρυξις διαγωνισμοῦ πρὸς ἔκδοσιν τῶν καλυτέρων δημοτικῶν παραμυθιῶν, ὡς καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν σχετικῶν ἐκδοτικῶν προσπαθειῶν. Οὕτως ἡ «Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία», ἡς ἔχει τὴν τιμὴν νὰ είμαι Πρόοδος, εἰς μίαν τῶν τελευταίων συνεδριῶν της, ἐνέκρινε κατ' ἀρχὴν τὴν ἔκδοσιν συλλογῆς Ἡπειρωτικῶν παραμυθιῶν, εἰς ἔκδοσιν εὗωνον, ὥστε νὰ εἶναι προσιτὴ καὶ εἰς τὰς ἀπορωτέρας τάξεις.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΕΔΡΩΝ ΜΕΛΩΝ

ΟΙΝΟΛΟΓΙΑ.—Δικαιολογεῖται ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως ἡ κατὰ τῶν ἔηροσταφιδιτῶν οἶνων καταφορά;* ὑπὸ **B. Κριμπᾶ**.

Ἡ παρασκευὴ ἔηροσταφιδίου οἴνου, καίτοι ἔχει, ὡς γνωστόν, παναρχαίαν τὴν προέλευσιν, ἐθεσπίσθη ἀπὸ 75ετίας περίπου, ἐποχῆς καθ' ἣν ἡ Γαλλία σκληρῶς ἐδοκιμάσθη ἐκ τῆς προσβολῆς τῶν ἀμπελώνων ὑπὸ τοῦ καταστρεπτικοῦ ἐντομού τῆς φυλλοξήρας (σημειωθέντος ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ 1863 καὶ ἐν Γαλλίᾳ τὸ

* B. Krimbas: *La clameur publique contre les vins des raisins secs, est-elle justifiée au point de vue scientifique?*

1866· τοῦτο ἐκμηδενίσαν κατ' ἀρχὰς (1866) τὴν ἀμπελουργίαν ἐν τῷ Νομῷ τῆς Vaucluse ἐπροσχώρει βραδέως κατὰ τῶν συνορευόντων Νομῶν, ἀφοῦ διεπιστοῦντο φυλλοξηρικὰ κηλῖδες εἰς τοὺς ἀμπελῶνας ἔτέρων Νομῶν.

Ο δεύτερος οὗτος ἔχθρος τῆς ἀμπέλου, Ἀμερικανικῆς καταγωγῆς, ὡς καὶ ὁ πρότερον αὐτοῦ ἐμφανισθείς, τὸ ὕδιον, δὲν εὖρε ταχέως ἴκανοποιητικὴν ἀντιμετώπισιν ὡς ὁ πρῶτος καὶ ἡ παραγωγὴ οἴνων ἐν Γαλλίᾳ ὑπέστη τρομερὰν μείωσιν καὶ τὸ εἶδος πλέον ἐσπάνιζεν.

Ο πρῶτος, ὃστις ἐσκέφθη νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰς ξηρὰς σταφίδας πρὸς οἰνοποίησιν καὶ κυρίως τὰς Ἑλληνικῆς προελεύσεως εἶναι ὁ Γάλλος J. B. Audibert, ἄλλοτε ὑποψήφιος διὰ τὴν ἔδραν τῆς Ἀμπελουργίας εἰς τὸ Institut National Agronomique τῆς Γαλλίας, λαβὼν καὶ τὸν Ἀργυροῦ Σταυρὸν τῶν Ἰπποτῶν τοῦ Σωτῆρος. Αἱ πρῶται του προσπάθειαι δὲν ἐπέτυχον, διότι λόγῳ τῆς τότε νοθείας τῶν οἴνων διὰ προσθήκης τεχνητῶν χρωστικῶν οὖσιῶν, ἡ δικαιοσύνη ἐξέδωκε καταδικαστικὰς ἀποφάσεις, διατυμπανισθείσας ὑπὸ τοῦ τύπου καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς κοινῆς γνώμης ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ ἰδρύσεως ἐνὸς «ἔργοστασίου οἴνου = fabrique de vin» ἡρνήθη τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀδείας λειτουργίας, καίτοι ὁ μέχρι τότε ἐν ἵσχυi Νόμος τῆς 14 Αὐγούστου 1887 δὲν προέβλεπε τὰ τῆς παρασκευῆς ξηροσταφιδίτου. Ἐν τῷ μεταξύ, ἀφοῦ διεφωτίσθησαν ἐπαρκῶς τὰ ἀρμόδια σώματα, δηλ. δικαστήρια, Συμβούλιον Ὅγιεινῆς κλπ. ἐκατοντάδες οἰνεργοστασίων ἰδρύθησαν καὶ ὁ ξηροσταφιδίτης κατέστη δημοφιλής. Διὰ τοῦ Νόμου τῆς 14 Ἀπριλίου 1890 τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ὁ ξηροσταφιδίτης ἐθεσπίσθη ὡς γαλλικὸς οἶνος (naturalisé français). Τοῦτο δμως δὲν ἐπετεύχθη εὐκόλως καὶ ἀπητήθησαν δεκαετεῖς περίπου προσπάθειαι καὶ ἀγωνες. Ὁντως ὁ Audibert ἐξήντλησε τὴν πρώτην ἔκδοσιν τοῦ βιβλίου του «L'art de faire le vin avec les raisins secs» τοῦ ἔτους 1880, εἰς ἣν ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τοὺς σοφοὺς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, Reboul, Maumené, Dummas, de la Souchère, Pasteur κλπ. διότι τὸν ἐνεθάρρουν καὶ τὸν ὑπεστήριξαν εἰς τὰ πρῶτά του βήματα, εἰς ἄτινα συνήντησεν ἐμπόδια ἀπὸ συνδυασμούς ἰδιωτικῶν συμφερόντων. Σημειωτέον ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ Audibert ἐπραγματοποίησε τὴν 20ὴν ἔκδοσίν του, κατὰ τὸ 1891.

Ἐν τῷ τριτόμῳ κλασσικῷ συγγράμματι των «Traité de la vigne et de ses produits» οἱ Portes (χημικός, φαρμακοποιὸς καὶ μέλος τῆς Βοτανικῆς Ἐταιρείας) καὶ Ruyssen (ἐπιστημονικὸς χρονικογράφος καὶ ἀμπελοκήμων), ἐκδόσεως 1888 διμολογοῦν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐνὸς τῶν πλέον ἐνδιαφερόντων τὴν γαλλικὴν κοινωνικὴν οἰκονομίαν προβλημάτων καὶ ὅτι ἀναλύσεις ἐν τῷ ἔργαστηρίῳ, πληροφορίαι εἰς τοὺς πλέον ἐνδεδειγμένους κύκλους τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Σμύρνης, τοῦ Τσεσμέ,

τῆς Σάμου αλπ. ἐξηντλήθησαν ὑπὸ αὐτῶν, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ εὔρωσί τι τὸ δυνάμενον νὰ συγχωρήσῃ ἢ τούλαχιστον νὰ ἔξηγήσῃ καὶ νὰ συμφιλιώσῃ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἐπόψιεως, ὅπως καὶ ἀπὸ ὑγιεινῆς τοιαύτης, τὰς ζωηρὰς συζητήσεις, αἵτινες εἶχον ἀναφυῆ.

Διακηρούτουν δ' ὅτι οὐδὲν εὖρον, ὅπερ θὰ ἡνάγκαζεν αὐτοὺς νὰ τροποποιήσουν τὴν πρώτην πεποίθησίν των, συνισταμένην εἰς τὸ ὅτι, ἐὰν ἀποδόσῃ τις εἰς τὴν σταφίδα, καὶ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ἀναλογίαν, τὸ ὕδωρ, ὅπερ ἐλλείπει αὐτῇ, διὰ νὰ ἀνασυστήσῃ τὸν φυσικὸν χυμὸν τῆς ἀμπέλου, παρασκευάζει οὕτω ἔνα εἰδικὸν οἶνον, ἀλκοολοῦχον, σχεδὸν ἐξ ἵσου κανονικόν, μὲ τὸν ἐπιτυγχανόμενον φυσικὸν οἶνον. Ἀλλ' οὗτοι προχωροῦν περαιτέρω, δεχόμενοι ὅτι ἐὰν ὑπερβῇ τις τὴν φυσικὴν δόσιν ὕδατος, τὴν ἀπαιτουμένην διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ οἶνος αἰσθητῶς ὅμοιος πρὸς τὸν ἐκ νωπῶν σταφυλῶν τοιοῦτον, καταλήγει εἰς τὴν παρασκευὴν ἐνὸς ἐνυδατωμένου εἰδικοῦ οἴνου, τὸν ὅποιον οὗτοι δὲν καταδικάζουν ἀπολύτως, διότι ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως οὗτος παρέχει τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα καὶ ἔχει γυα, ἀν μὴ καὶ περισσότερα ἀπὸ τὸν κοινὸν ἐνυδατωμένον οἶνον (*vin mouillé* δηλ. νερωμένον οἶνον).

Ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Grasset Saint Sauveur συγγράμματι «Voyages aux îles ci-devant Vénitiennes du Levant γίνεται μνεία τοῦ τρόπου παρασκευῆς οἴνου ἐκ Κορινθιακῆς σταφίδος, ὡς ἔξης: «Παρασκευάζουν ἐκ τῆς κορινθιακῆς σταφίδος οἴνον γλυκύν, παχύν, εὐστόμαχον, οὗτινος ἢ κρηῆσις συνιστᾶται ὑπὸ τῶν ἰατρῶν εἰς τοὺς ἀναρρωνύοντας. Δὲν παρασκευάζουν ποσῶς τὸν οἶνον τοῦτον ἐκ χλωρᾶς σταφίδος, ἀλλ' ἀρχίζουν νὰ ἀποξηραίνουν τὰς σταφυλὰς ἐπὶ 3 – 4 ἡμέρας εἰς τὸν ἥλιον, τὰς μεταφέρουν μετὰ ταῦτα εἰς τὸ πιεστήριον ὃπου παραμένουν ἐν σωρῷ ἐπὶ τινας ἡμέρας. Ἐπὶ τοῦ σωροῦ ρίπτουν $\frac{1}{3}$ ὕδατος καὶ θλίβουν ταύτας διὰ τῶν ποδῶν ἐως ὅτου ἐπιτευχθῇ εἶδος πολτοῦ. Τοποθετοῦν κατὰ στρώματα μετὰ ταῦτα εἰς τὸ πιεστήριον. Ὁ οἶνος οὗτος εἶναι παχὺς καὶ σκοτεινόχροος. Διαγάγει ἐντὸς βαρελίων, ἐναποθέτων τὴν τρυγείαν του».

Ἡ μέθοδος αὗτη, ἀπέχουσα πολὺ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῶν ὑποδείξεων τῆς ἐπιστήμης, ἔχει ἀντικατασταθῆ, ὡς θὰ ἴδωμεν, διὰ τῶν νέων ἐπιστημονικῶν καὶ ὑγιεινῶν μεθόδων. Εἰρήσθω ὅμως ὅτι διὰ τῆς μερικῆς ἀποξηράνσεως τῶν σταφυλῶν εἰς τὸν ἥλιον ἐπιτυγχάνεται αὐξῆσις τῶν πηκτινικῶν οὐσιῶν τοῦ γλεύκους, αἵτινες προσδίδουν εἰς τοὺς οἴνους τὸ αἴσθημα τῆς ἀπαλότητος «velouté», ὅπερ λίαν ἐκτιμᾶται καὶ ὅπερ ἐπιτυγχάνεται ἐπίσης διὰ τοῦ συνήθους εἰς πολλὰς χώρας, ὡς καὶ παρὸς ἡμῖν, βρασμοῦ τοῦ γλεύκους.

Παρὰ τὰς γνώμας τῶν ὡς ἀνω, ὡς καὶ ἄλλων ἐγκύρων ἐπιστημόνων, εὐθὺς ὡς ἐλύθη τὸ φυλλοξηρικὸν ζήτημα, κατὰ πρῶτον ἐν Γαλλίᾳ καὶ μετὰ ταῦτα

εις τὰς ἄλλας χώρας, ἀπηνὴς ἔξεδηλώθη ὁ πόλεμος κατὰ τῶν ξηροσταφιδιτῶν, οἵτινες συνηγωνίζοντο σοβαρώτατα τοὺς ἐγχωρίους οἶνους. Αἱ πλούσιαι ἀμπελοφόροι περιφέρειαι τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, εὐνοούμεναι ἀπὸ τὴν ἔξαιρετικὴν ἥλιοφάνειαν, χάρις εἰς τὴν διοίαν αὐξάνει ἡ περιεκτικότης τῶν σταφυλῶν εἰς σάκχαρον, ἐμείουν, κάτω τοῦ τρίτου, τὸ κόστος τῆς μεταφορᾶς τῶν ξηρῶν σταφίδων (διότι ἡ ἀναλογία ξηρᾶς πρὸς χλωρὰν εἶναι 1 : 3) καὶ ἡ μεταφορά των δὲν ἀπαιτεῖ βαρέλια ἢ δοχεῖα, δπως ἡ τοῦ γλεύκους. Ὁ οἰκονομικὸς οὗτος πόλεμος ἔπειφερε τὴν λῆψιν νομοθετικῶν μέτρων εἰς πολλὰς οἰνοπαραγωγοὺς χώρας, διὸ διαθερμήση, ὅτι «οἶνος εἴναι τὸ προϊὸν τῆς τελείας ἢ ἀτελοῦς ζυμώσεως τοῦ χυμοῦ τῶν νωπῶν σταφυλῶν» καὶ τούτου μόνον ἡ εἰσαγωγὴ ἐπετράπη εἰς τὰς πλείστας ἐκ τούτων, τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξηροσταφιδιτῶν ἀπαγορευθείσης ἢ ὑποβληθείσης εἰς πολυαριθμούς περιορισμούς. Σημειωτέον ὅτι ὁ δρισμὸς οὗτος δὲν εἶναι πλήρης, διότι αἱ νομοθεσίαι ὅλων τῶν χωρῶν ἐπιτρέπουν εἰς τὸ προϊὸν τοῦτο τὴν προσθήκην οὖσιῶν, ὡς τὸ SO₂, δπερ δὲν ἐνυπάρχει εἰς τὰς σταφυλὰς καὶ δπερ οὐ μόνον δὲν εἶναι ὀφέλιμον εἰς τὸν ἀνθρώπινον δργανισμόν, ἀλλ ἀντιθέτως ἐπιβλαβές πέραν μιᾶς ποσότητος.

Τὸν δρισμὸν τοῦτον ἀπεδέχθη καὶ ἡ Ἑλλάς, οὐχὶ ὁρθῶς κατ' ἐμὴν ἀντίληψιν, ὡς θέλω κατωτέρῳ ἔξηγήσει. Εἰς τὸν Νόμον 3501 τῆς 30/11/1928, ἀναγράφεται, ἐν τούτοις, ὅτι διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν οἴνων ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἱττον ἔκθεσις τῶν σταφυλῶν εἰς τὸν ἥλιον.

Ἡ Δανικὴ νομοθεσία δέχεται τὴν παρασκευὴν οἴνου ἐκ σταφυλῶν ξηρανθεισῶν ἐπὶ τῶν πρέμων.

Ἡ νομοθεσία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς δέχεται τὴν παρασκευὴν οἴνου καὶ ἐκ ξηρῶν σταφίδων, οὓς ἀποκαλεῖ raisins - wine, ἐνῷ τὸν ἐκ νωπῶν σταφυλῶν ἀποκαλεῖ grape - wine. Ἡ Οὐγγρικὴ νομοθεσία δέχεται τὴν παρασκευὴν οἴνου Aszu, ἐκ σταφίδων, ξηρανθεισῶν ἐπὶ τοῦ πρέμνου.

Ἡ Ἰταλικὴ νομοθεσία δέχεται διὰ τὴν παρασκευὴν οἴνου Marsala καὶ παρομοίων, τὴν προσθήκην βραστοῦ γλεύκους.

Σημειωτέον ὅτι μεταξὺ γλεύκους ἐκ ξηρανθεισῶν σταφυλῶν ἐπὶ τοῦ πρέμνου καὶ ἐκ τοιούτων ξηρανθεισῶν κατόπιν ἀποκοπῆς ἐκ τοῦ πρέμνου, οὐδεμία διαφορὰ ὑφίσταται.

Εἰς τὰς λοιπὰς χώρας ἐπεκράτησαν αἱ ἀντιλήψεις τῆς Γαλλίας κυρίως καὶ ἐλήφθησαν μέτρα κατὰ τῶν ξηροσταφιδιτῶν ἔξαιρέσει τῆς Μάλτας. Ἐὰν οἰκονομικοὶ λόγοι ἐπέβαλον εἰς τὰς διαφόρους οἰνοπαραγωγοὺς χώρας τὴν λῆψιν μέτρων κατὰ τῶν ξηροσταφιδιτῶν — καὶ διὰ παρομοίους ἄλλως τε ἐλήφθησαν καὶ παρ' ἥμιν — οὐδεὶς ἄλλος ἐπιστημονικὸς λόγος δικαιολογεῖ τὴν καταφορὰν κατὰ τούτων.

‘Η εἰς πηκτινικάς οὐσίας μεγαλυτέρα περιεκτικότης, ώς εἶπον, ἀπαντᾷ εἰς πάντα φυσικὸν οἶνον, συμπυκνωθέντα (διὰ τῆς πυρᾶς ἢ δι’ ἐκθέσεως τῶν σταφυλῶν εἰς τὸν ἥλιον).’ Η προταθεῖσα δὲ ὑπὸ ἔλεβετῶν κηματιῶν διάκρισις τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν οἴνων δι’ ὑπεριωδῶν ἀκτίνων, δὲν ἔδωσε πλήρως διακριτικὰ ἀποτελέσματα, δοθέντος ὅτι ἡ ἡλίασις εἰς τὰς Νοτίους χώρας παρέχει τὸ φαινόμενον Tyndall πολλάκις, καὶ εἰς τοὺς ἐκ νωπῶν σταφυλῶν προερχομένους οἴνους.

‘Αντιθέτως ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἔηροσταφιδῖται, καλῶς παρασκευαζόμενοι ὑπερέχουν πολλῶν ἀμπελιτῶν οἴνων. ’Ιδοὺ διατί. ‘Ο Ὁργανισμὸς τῆς Κοινοπραξίας Συνεταιρικῶν Ὅργανώσεων Σουλτανίνας, οὗτοις τυγχάνω Πρόεδρος, ἔχετε λεσεν ἐφέτος πειράματα ἐφαρμογῆς τῶν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ταύτην ἀνακοινωθεισῶν ἀντιλήψεων τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Καθηγητοῦ κ. Βέη περὶ τοῦ φαινούμενου τῆς ἀποξηράνσεως τῆς σουλτανίνας, διὰ τοῦ ἐπιμελητοῦ μου κ. Ὁδ. Νταβίδη. Τὰ πειράματα ταῦτα οὐ μόνον ἐπεβεβαίωσαν πλήρως τὰς ἀντιλήψεις τοῦ κ. Βέη, ὅτι τὸ φαινόμενον εἶναι φωτοχημικὸν καὶ ἐπετύχομεν διὰ καταλλήλου ἐπικαλύψεως ἀποξηρανσίν ὑπὸ ταπεινοτέραν θεομοκρασίαν, μείωσιν τῶν ἀπωλειῶν σακχάρου, αἵτινες συνήθως παρατηροῦνται, ἔξικνουμένην μέχρι 15 %, ἀλλὰ καὶ τὸ σπουδαίοτερον ἐπετύχομεν ἔανθρότερον χρῶμα τῶν ραγῶν καὶ εἰς πλείστας περιπτώσεις διεπιστώθη θετικὴ αὔξησις τοῦ τρυγικοῦ δέξεος. Τοῦτο ἐνέχει σημασίαν εἰς τὴν παρασκευὴν ἔηροσταφιδιτῶν, διότι δεδομένης καὶ τῆς σχετικῶς μεγάλης ἀρχικῆς δέξιτητος τοῦ χυμοῦ σουλτανίνας, δὲν παρίσταται ἀνάγκη νὰ προστεθοῦν δέξα εἰς τὸ δι’ ἐκχυλίσεως λαμβανόμενον γλεῦκος τῶν σουλτανινῶν, ἵνα ἐπιτευχθῇ διατηρησιμος οἶνος ἐκτός ἀν πρόκειται περὶ ὑπερωρίμων σταφυλῶν, δόπτε ἀπαιτεῖται μικρὰ ποσότης τούτων. ’Αν δὲ ληφθῇ ὑπὸ δύψει ὅτι ἐκχύλισις τοῦ γλεύκους γίνεται διὰ θεομοῦ ὕδατος, θὰ διαπιστωθῇ ὅτι εἰς τὸ οὕτως ἐπιτυγχανόμενον γλεῦκος φονεύονται τὰ παθογόνα μικρόβια τοῦ οἴνου, ώς καὶ ἀπαντες οἱ ζυμομύκητες, ἐν οἷς καὶ αἱ λεγόμεναι ἄγριαι ζῦμαι. ‘Η προσθήκη δὲ καλλιεργημένων ἐκλεκτῶν ζυμῶν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παρασκευὴν ἀρτίου καὶ φυσικοῦ οἴνου, ὑπὸ συνθήκας καλυτέρας ἀπὸ τὴν τῶν λοιπῶν οἴνων, καὶ τὴν ἐπίτευξιν καὶ καλοῦ ἀρώματος εἰς τοῦτον καὶ δὴ ἀνευ προσθήκης SO₂.’ Αν δὲ πρόκειται περὶ γλυκέων οἴνων ἢ ἥδυπότων τοιούτων (vins de liqueur) τὰ ἀποτέλεσματα εἶναι ἔτι καλύτερα, διότι οἱ οἶνοι οὕτοι ἔχουν καὶ περισσοτέραν ἀπαλότητα καὶ περισσότερον ἐκχύλισμα, ποὺ φυσικῶς ὑπάρχουν εἰς τοὺς ἔηροσταφιδῖτας.

‘Εξεταστέον μήπως ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ ἔηρο - καὶ χλωροσταφιδιτῶν ἀπὸ ἀπόψεως περιεκτικότητος εἰς βιταμίνας.

Κατὰ πολλοὺς Ἀμερικανούς, ’Αγγλους καὶ Γάλλους ἔρευνητάς δὲ χυμὸς νωπῶν σταφυλῶν εἶναι πλούσιος εἰς βιταμίνην B καὶ C, τινὲς δὲ ὑποστηρίζουν ὅτι

καὶ τὰ ζυμούμενα ποτὰ περιέχουν τοιαύτας. Κατὰ τὸν Ἀκαδημαϊκὸν κ. Ἰωακείμογλου 400 γραμμ. σταφυλῶν, ὡς ἀντισκορβουτικὴ δόσις ίσοσται μὲ 30 γραμμ. λεμονίου καὶ 20 γραμ. σπανακίου.

Οἱ Gueramissoff καὶ Vinogradova (1931) δέχονται ὅτι ἡ περιεκτικότης τῶν σταφυλῶν εἰς βιταμίνην C ποικίλλει ἀναλόγως τῶν ποικιλιῶν. Πάντως ἡ ἀναλογία αὐξάνει σὺν τῇ ώριμάσει, ἵνα ἐλαττωθῇ κατὰ τὸ στάδιον τῆς ὑπερωριμάσεως.

Κατὰ τὸν Berg (1927) αἱ μεγαλύτεραι οἳγες περιέχουν περισσότερον ποσὸν βιταμίνης B καὶ κατὰ τὴν ἀποξήρανσιν αἱ μικρότεραι οἳγες ἀποβάλλουν μεγαλύτερον ποσόν, διὸ κατ' αὐτὸν, ἡ σουλτανίνα στερεῖται σχεδὸν βιταμινῶν. Ἐλλοι τέλος δέχονται τὴν ὑπαρξίαν τῆς βιταμίνης C τόσον εἰς τὰς ἀγιγάρτους, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἐγγιγάρτους σταφίδας.

Αἱ διεστάμεναι ἀπόψεις εὐκόλως ἔξηγοῦνται ἀν τὴν ἔχωμεν ὑπὸ ὅψει μας, ὅτι διὰ τὴν περιεκτικότητα εἰς βιταμίνας τῶν καρπῶν μεγάλην σημασίαν ἔχουν ἡ φύσις τοῦ ἐδάφους ἐξ οὗ προέρχονται οὗτοι, ὁ τρόπος τῆς καλλιεργείας, ἡ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (ὅς πρὸς τὴν συλλογήν), ἡ ἡλιοφάνεια, τὸ στάδιον ώριμότητος, ὁ τρόπος τῆς ἀποξηράνσεως καὶ τὰ λιπάσματα. Γίνεται δεκτὸν σήμερον ὅτι τὰ ζωϊκὰ λιπάσματα συντείνουν εἰς τὴν αὐξήσιν, ἐνῷ τὰ χημικὰ δὲν εὑνοοῦν ταύτην· ἡ λελογισμένη ὅμως χοῆσις χημικῶν καὶ ζωϊκῶν λιπασμάτων ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπιλογὴν τοῦ φυτοῦ καὶ τὴν καλήν του προσαρμογὴν εἰς τὸ ἔδαφος, δὲν μειώνουν τὴν εἰς βιταμίνας ἴδιας A καὶ C περιεκτικότητα τῶν νωπῶν καρπῶν καὶ λαχανικῶν (ἴδε Demolon, Croissance des végétaux cultivés. 1946). Μάλιστα ἡ βιταμίνη C θεωρεῖται σήμερον ὡς φυτοφάρμακον ἀναγκαιοῦσα εἰς τὸ φυτόν, ὅπως καὶ αἱ ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως καὶ σήψεως τῶν δργανικῶν οὖσιῶν προκύπτουσαι αὐξίναι ἢ αὐξέμοναι.

Ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Δοντᾶ καὶ τοῦ κ. Βλασσοπούλου δημοσιευθείσης εἰς τὰς πραγματείας τῆς Ἀκαδημίας ἐργασίας των, προκύπτει, ὅτι εἰς ξηρὰς σουλτανίνας, προελεύσεως Κορήτης, ἀνευρέθησαν αἱ βιταμῖναι B¹ (ἀνευρίνη ἢ θειαμίνη) εἰς ἀρκετὴν ποσότητα, B 2 εἰς δλιγωτέραν, A εἰς ἔτι δλιγωτέραν, ἐνῷ αἱ C καὶ D δὲν ἀνευρέθησαν. Ὁντως κατὰ τὴν ξηρανσιν τῶν καρπῶν ἐπέρχεται ἐλάττωσις τῶν βιταμινῶν, ὅπως ἄλλως τε καὶ εἰς τὰς ξηραινομένας διπάρας.

Ἡ ὑπαρξίας βιταμίνης C ἐσημειώθη εἰς νωπὴν σουλτανίναν, εἰς ξηρὰν τοιαύτην προελεύσεως Κορίνθου καὶ εἰς σταφυλὰς σταφιδαμπέλου ἐπίσης προελεύσεως Κορίνθου, ὡς ἀναγράφεται εἰς μὴ δημοσιευθεῖσαν, ἀλλ’ εὐγενῶς παραχωρηθεῖσαν μελέτην ἐν ἀντιγράφῳ, κατὰ τὸ 1935, ὑπὸ τοῦ Ιατροῦ κ. Στέλιου Σαμαρᾶ, ἐπιμελητοῦ τότε τοῦ ἐργαστηρίου Παθολογικῆς Φυσιολογίας τοῦ Πανε-

πιστημίου Ἀθηνῶν. Οὗτος μάλιστα ἀναγράφει δτὶ περιέργως, προβρασθεὶς χυμὸς νωπῶν σταφυλῶν σταφιδαμπέλου καὶ προβρασθεὶς ἐπὶ 15' χυμὸς σουλτανίνας καὶ συμπληρωθεὶς δι' ὄνδατος εἰς τὸν ἀρχικὸν ὅγκον, ἐπροστάτευσαν τὰ πειραματόζωα ἀπὸ τοῦ σκορβούντου δραστικώτερον ἀπὸ τοὺς μὴ ὑποστάντας βρασμὸν τοιούτους. Βεβαίως ἡ μελέτη αὕτη, μὴ ὑποστᾶσα τὴν διὰ δημοσιεύσεως κριτικὴν τῶν ἐπιστημόνων, μόνον ὡς ἔνδειξις διὰ περαιτέρω ἐρεύνας τοῦ ζητήματος δύναται νὰ ληφθῇ καὶ δῆ, διότι τὸ γεγονός τῆς διὰ βρασμοῦ αὐξήσεως τῆς ἀντισκορβουτικῆς ισχύος τοῦ χυμοῦ εἶναι ὄντως περίεργον.

Ἡ βιταμίνη C (ἀσκορβούτικὸν ὁξὲν ἢ ἀσκορβικόν, ἀσκορβινικόν) εἶναι εὐαίσθητος εἰς τὸ δέηνον καὶ εἰς τοὺς 65°, ἀλλὰ δὲν καταστρέφεται ἐντελῶς εἰς τὴν ὑγρὰν θερμοκρασίαν, ἐν δέηνῳ περιβάλλοντι, εἰς +125°, κατὰ τοὺς Wattiez καὶ Sternon (Eléments de Chimie Végétale. 1946). Ὁντως εἰς τὰ λεμόνια, καίτοι ἀποξηρανόμενα, ἡ βιταμίνη C παραμένει δραστική.

Ἡ ἔξαριθμεῖσα ὑπὸ τῶν κ. κ. Δοντᾶ καὶ Βλασσοπούλου ἀπουσία βιταμίνης C εἰς κρητικὰς σουλτανίνας, δύναται ν' ἀποδοθῇ καὶ εἰς τὴν διάφορον λίπανσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τρόπον ἀποξηράνσεως καὶ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ὀριμότητος τῶν φαγῶν.

Ἄλλ' ὡς εἶπον ἥδη, κατὰ τὴν δι' ἐπικαλυμμάτων καὶ ὑπὸ θερμοκρασίαν κατωτέρων κατὰ 5° – 10°, πάντως μὴ ὑπερβαίνουσαν τοὺς 43°3 ἔναντι τῶν 51°–53° ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἀποξηρανσιν τῆς σουλτανίνας ἐν Κρήτῃ, ἐπετεύχθη ξανθότερος χρωματισμός, ὅπερ σημαίνει μείωσιν τῶν δέηδωτικῶν φαινομένων, τῶν εὔξειδώτων χρωστικῶν οὖσιων.

Ἡ δέηδωσις δέον νὰ εἶναι ἐντονωτέρα κατὰ τὴν εἰς τὸν ἥλιον ἀποξηρανσιν. Ὅθεν ἐπιτρέπεται νὰ ἐλπίζωμεν ἔξεύρεσιν τρόπου ἀποφυγῆς τῆς καταστροφῆς τῆς βιταμίνης C κατὰ τὴν ἀποξηρανσιν.

Τοῦτο ἄλλως τε ἐπετεύχθη καὶ κατὰ τὴν ἀποξηρανσιν ἄλλων ὄπωρῶν γινομένων ὑπὸ καθωρισμένας εἰδικὰς συνθήκας ὑπὸ ἀμερικανῶν ἐρευνητῶν. Τοῦτο θὰ ἔχῃ μεγάλην σημασίαν διὰ τὴν ἀξίαν τῶν σταφίδων, ἀλλὰ διὰ τὸν οἶνον· καὶ ἔὰν τοῦτο δὲν ἐπιτευχθῇ δεδομένου δτὶ ἡ βιταμίνη C παρεσκευάσθη συνθετικῶς, εἶναι δυνατὸν νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν ζύμωσιν εἰς τὸν ξηροσταφιδίτην, ὕστε νὰ μὴ ὑπάρξῃ διαφορὰ καὶ ὡς πρὸς τοῦτο μὲ τὸν χλωροσταφιδίτην.

Θὰ ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην τῶν παλαιοτέρων δτὶ ἔχαιρεν ἰδιαιτέρας φήμης, ἵδιως ἐν Παρισίοις, ὁ ὑπὸ τὴν ὄνομασίαν Clos Marathon οἶνος παρεσκευαζόμενος εἰς τὰ ἐν Μαραθῶνι τότε κτήματα Σκουζέ. Καὶ ὁ οἶνος οὗτος ἦτο προϊὸν ζυμώσεως κυρίως γλεύκους ἐκ σουλτανίνας. Ἐφ' ὅσον ἡ ἀποξηρανσις τῆς σουλτανίνας οὐδὲν τῶν συστατικῶν τοῦ οἴνου θίγει, δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν,

ὅτι καὶ ὁ ἐκ ταύτης οἶνος θὰ εἶναι ἔξι ἵσου κατὰ πάντα ἄρτιος.

Ἐὰν διὰ τῶν ληφθέντων ὑπὸ τῶν διαφόρων Κρατῶν μέτρων παρημποδίσθη ἡ ἔξαγωγὴ Ἑηροσταφιδιτῶν, δὲν παρημποδίσθη οὐδόλως ἡ ἔξαγωγὴ χλωροσταφιδιτῶν οἴνων ἢ γλευκῶν χλωρᾶς Κορινθιακῆς, διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν δποίων ἡναλώθησαν σεβαστὰ ποσά, διότι καὶ ἡ μεταφορὰ τούτων ἐπιβαρύνεται πολὺ περισσότερον τῆς Ἑηρᾶς σταφίδος καὶ διότι οὗτοι ἐπιβαρύνονται μὲ ἔξοδα ἀποσβέσεως τῶν ἐγκαταστάσεων.

Πρέπει τέλος νὰ ἀναφέρω ὅτι ἡ φθοροποιὸς φυλλοεἶδα κατέρχεται, βραδέως μέν, ἀλλὰ σταθερῶς πρὸς τὰ νότια διαμερίσματα τῆς Χώρας. Κατέστρεψεν ἥδη τοὺς ἀμπελῶνας τῆς Β. Ἐλλάδος, τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Κεντρικῆς Εὐβοίας καὶ μετ' οὐ πολὺ θὰ θρηνήσωμεν τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀνόσων ἀμπελῶνων μας τῆς Ἀττικοβοιωτίας, Πελοποννήσου καὶ Κορήτης καὶ θὰ ἀντιμετωπίσωμεν ζῆτημα ἀντικαταστάσεως ἐπὶ ὑποκειμένων ἔξι ἀμερικανικῶν ἀμπέλων ἀνθεκτικῶν εἰς τὴν φυλλοεἶδαν, τῶν συμπαγῶν ἀμπελῶνων τῶν κυριωτέρων ἐλληνικῶν ἀμπελουργικῶν περιφερειῶν τῆς Πατρίδος μας.

Ἐγειρεῖται ἡδη παρατηρηθῆ εἰς περιοχάς τινας τῆς Πελοποννήσου ἡ ἀντικατάστασις παλαιῶν φυτειῶν κορινθιακῆς ἀμπέλου (σταφιδαμπέλου) διὰ σουλτανίνας. Ἡ τελευταία αὕτη εἶναι παραγωγικωτέρα, παράγει προϊόντα κατάλληλα διὰ κατανάλωσιν ἐπιτραπέζιον, δυνάμενα μάλιστα νὰ ἔξαγθῶσιν εἰς τὸ ἔξωτερικόν, δι' οἰνοποίησιν ἐν χλωρᾷ, καὶ Ἑηρᾶς σταφίδας σουλτανίνας, ἐκ τῶν ἀρίστων τοῦ κόσμου, αἴτινες ἐν ἀνάγκῃ δύνανται νὰ οἰνοποιηθῶσιν.

Ἐνδείκνυται κατὰ τὴν γνώμην μου, καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου τούτου βῆματος ὀμιλία μου, ἃς χρησιμεύσῃ ὡς συμβολὴ εἰς τὴν ἐφαρμοσθησομένην ἀμπελουργικὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους, ἡ λῆψις μέτρων, ὡστε εἰς τοὺς ἀνασυσταθησομένους ἀμπελῶνας, περιορισμῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὡς ἐμβολίων χρησιμοποιηθησομένων ἐλληνικῶν ποικιλῶν ἀμπέλου εἰς ποικιλίας παραγούσας ἐκλεκτὰς ἐπιτραπέζιους σταφυλάς, δλίγας οἰνοφόρους ποικιλίας παραγούσας ἐκλεκτοὺς οἴνους, καὶ προωθηθῆ, ὅταν τὸ περιβάλλον ἐπιτρέπῃ ἡ καλλιέργεια τῆς σουλτανίνας. Ἄν, ὅπως ἐλπίζωμεν, βελτιουμένης τῆς οἰνοτεχνίας μας, κατορθωθῆ ἡ ἔξαγωγὴ τῶν παραγηθησομένων ἀσφαλῶς ἐκλεκτῶν οἴνων, θὰ παραμείνουν πάντοτε διὰ τὴν ἐπιτροπιον κατανάλωσιν ἐπίσης ἐκλεκτοὶ οἴνοι, καὶ θὰ εἴμεθα, ἐν ἀνάγκῃ, εἰς πᾶσαν στιγμήν, ἵκανοὶ νὰ παρασκευάσωμεν καλοὺς καὶ φυσικοὺς οἴνους ἐκ Ἑηρῶν σταφίδων, δι' οὓς δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον ἡ σήμερον ἀδίκως ἐπικρατοῦσα καταφορά, ἀφοῦ ἡ διοχέτευσις τῶν ἀμπελιτῶν μας εἰς τὸ ἔξωτερικόν, θὰ ἔξαφανίσῃ τὸ μοναδικὸν νῦν οἰκονομικὸν αἴτιον τοῦ ἀνταγωνισμοῦ των καὶ οὗτω θὰ δυνάμεθα νὰ καταναλίσκωμεν καλοὺς καὶ φυσικοὺς Ἑηροσταφιδίτας εἰς τιμὰς προσιτάς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, φρονῶ ὅτι ἀδικαιολόγητος τυγχάνει ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἐπόψεως ἡ κατὰ τῶν ἔηροσταφιδιτῶν καταφορά. Ἀντιθέτως μάλιστα πρὸς ταύτην, παρετηρήθη ἐσχάτως ὅτι διὰ τῆς ἀναμίξεως ἔηροσταφιδιτῶν εἰς ἀμπελίτας, δισάκις ἐπετράπη ὑπὸ τῆς νομοθεσίας μας ἡ διάθεσις ἔηροσταφιδιτῶν εἰς τὸ ἔσωτερον, ὑπεβιβάζοντο αἱ τιμαὶ τούτου καὶ οὕτω διηγολύνετο καὶ αὐτὴ ἡ κατανάλωσις τῶν εἰς ὑψηλὰς τιμὰς πωλουμένων ἀμπελιτῶν οὖνων, τοῦθ' ὅπερ, ἄλλως τε καὶ παρὰ τὸν Νόμον, φαίνεται ὅτι γίνεται καὶ σήμερον εἰς τινας περιφερείας τοῦ Κράτους.

RÉSUMÉ

L'origine du vin de raisins secs remonte à l'antiquité. Mais c'est après 1772 quand le phylloxéra a dévasté le vignoble français, qu'Audibert, le premier installa une fabrique de vins de raisins secs, à Marseille, après de longues discussions qui durèrent plus de 10 ans. Le vin de raisins secs a été naturalisé français par la Loi du 14 Avril 1890. Le livre d'Audibert «L'art de faire le vin avec les raisins secs» signala la 20me édition en 1891.

Portes et Ruyssen, dans leur «Traité de la vigne et de ses produits» Paris 1888, avouent, qu'après une longue enquête n'ont rien trouvé qui pût modifier leur opinion, selon laquelle, si l'on ajoute aux raisins secs la proportion d'eau qui leur manque, pour reconstituer le jus naturel, on prépare un vin, alcoolique, presqu'également normal, comme le vin naturel.

Ceux-ci acceptent, qu'en dépassant cette proportion d'eau, on prépare un vin mouillé, qui a, au moins, les mêmes avantages que le vins mouillés communs, au point de vue Hygiénique. Grasset Saint-Sauveur, dans son livre intitulé «Voyages aux îles ci-devant venitiennes du Levant» décrit le mode de préparation du vin avec les raisins secs. Mais les méthodes, aujourd'hui employées, à ce but, sont perfectionnées et plus hygiéniques.

A noter que le séchage des raisins au soleil, augmente la teneur de moût en matières pectiques, ce qui donne au vin du velouté.

Quand le problème phylloxérique a été résolu, par les Porte; greffes de vignes américaines, des mesures ont été prises, par tous les Etats producteurs, pour empêcher la concurrence de leurs vins par celui des raisins secs, dont le transport coûtait moins cher et était plus commode. D'ailleurs avec une petite fabrique on peut préparer du vin de raisins secs à n'importe quelle époque, ce qui est moins onéreux que pour les vins des raisins frais.

Presque tous les Etats producteurs ont accepté la définition selon laquelle «le vin est le produit de la fermentation complète ou incomplète du jus de raisins frais». A noter que cette définition n'est pas complète, puisqu'il

est permis d'ajouter à ce vin, des substances comme SO₂, qui n'existent pas dans le jus, et qui ne sont pas utiles à l'organisme, elles sont même nuisibles au-delà d'une limite. Certains pays (Danemark, Hongrie etc) se sont réservés le droit d'appeler vin, le produit de fermentation de raisins sechés sur la souche, comme s'il y avait des différences entre ce mode de séchage et celui après avoir coupé les grappes et les avoir exposé au soleil. Tous les Etats permettent d'ailleurs l'addition à leur vin du moût concentré par cuisson ou autre méthode.

En dehors de la teneur élevée en matières pectiques, qui d'ailleurs se rencontre à tout vin additionné de moût concentré, aucune différence n'existe entre ces deux sortes de vin. La méthode basée sur les rayons ultraviolets ne donne pas de résultats stables, parce que l'effet Tyndall se remarque à tous les pays très ensoleillés, aux vins provenant de raisins frais.

Les vins de raisins secs, à notre avis, sont au moins égaux si non supérieurs aux autres vins courants. Il y a plus d'harmonie entre leurs sucre et leurs acides. Car après des essais faits en Grèce, pour l'application de la méthode du prof. Beys, sur le séchage, nous avons obtenu une augmentation du pourcentage en sucre, une coloration jaune d'ambre plus claire, et une augmentation de l'acide tartrique. Et vu que l'extraction du jus de ces raisins se fait par diffusin à l'eau chaude, toutes les bactéries et les levures, y compris les sauvages, sont tuées. On peut donc faire fermenter sans addition de SO₂, avec des levures sélectionnées et obtenir un très bon bouquet au vin.

En ce qui concerne la teneur en Vitamines C, les opinions se contredisent. Mais on sait que la formation des vitamines dépend de la fumure, des façons culturales, des variétés etc. J'ajouterais également le mode de séchage. En effet, pendant les essais pour la méthode du prof. Beys, à l'ombre nous avons obtenu une coloration plus claire des raisins secs et sous température ne dépassant 43°3. Or la vitamine C est résistante en milieu acide, et il est probable qu'on obtiendra une méthode de séchage, qui épargnera cette vitamine.

Dans le cas contraire, étant donné que celle-ci a été préparée synthétiquement, on peut l'ajouter au vin, après fermentation, et obtenir ainsi un vin, tout au moins égal, en qualité, aux autres vins, de consommation courante. On préparait d'ailleurs autrefois le «Clos Marathon» vin fait avec des raisins frais de sultanine, qui était excellent et renommé. Nous croyons qu'à présent, quand le phylloxéra commence à attaquer les régions viticoles, par excellence, de la Grèce, une nouvelle politique viti-vinicole doit être envisagée. Planter surtout des variétés pour raisins de table, des variétés fournissant

sant d'excellents vins, limiter la variété de Corinthe et étendre le vignoble de Sultanines qui produit des raisins pour la table, du très bon vin et des raisins secs excellents, les meilleurs au monde, destiner les vins pour l'exportation et consommer à l'intérieur des vins de raisins secs qui peuvent être préparés à toute époque et qui coûteront moins cher que les autres.

Une fois que la concurrence, sur le plan économique, à l'intérieur de la Grèce, sera effacé, il n'y aura plus de clamour publique, contre les vins de raisins secs, qui n'est point justifiée, au point de vue scientifique.

ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ. — 'Εργασίαι ἐν Ἑλλάδι τῷ 1946 διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ DDT πρὸς καταπολέμησιν τῶν βλαπτικῶν τῇ γεωργίᾳ ἐντόμων, ὑπὸ Κωνστ. Α. Ἰσαακίδου.

Τῷ 1927 ἐσκέφθηεν, ἵνα εἰς τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου τῆς ἔλαιας τὴν διὰ τὴν διαβροχὴν τῶν ἔλαιοδένδρων ἐργασίαν τῶν ψεκαστήρων ἀντικαταστήσωμεν διὰ τῆς ἐργασίας τοῦ ἀεροπλάνου καὶ τὸ 'Υπουργεῖον τῆς Γεωργίας εἶχε μακρὰν πρὸς τοῦτο ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ Γραφείου Α. Ζαχαρίου, τὸ δοποῖον ἀντεποσώπευε τὸν Οίκον Junker κατασκευάζοντα τότε ἀεροπλάνα διὰ τὴν διασπορὰν κόνεων πρὸς καταπολέμησιν τῶν εἰς τὰ δάση ιδίᾳ βλαπτικῶν ἐντόμων. Αἱ συζητήσεις παραταθεῖσαι ἐπὶ ἔτος εἰς οὐδὲν κατέληξαν διὸ ἔλλειψιν χρημάτων.

Τῷ 1945, κατ' Αὔγουστον, ἐγένετο λόγος διὰ τὴν παρόντος διάσημοποίησιν τοῦ ἀεροπλάνου πρὸς ψεκασμὸν ὑγροῦ ἐνέχοντος DDT διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν τῶν κωνώπων καὶ τὸ εἰσαγαγόν τὸ DDT καὶ τὰ διὰ τὸν ψεκασμὸν αὐτοῦ ἀεροπλάνα 'Υγιεινομικὸν Τμῆμα τῆς UNRRA ἐγνώρισεν ἡμῖν τότε, ὅτι τὰ εἰδικὰ ἀεροπλάνα ἐστάλησαν ἐξ Ἀμερικῆς διαλελυμένα, θὰ συνηρμολογοῦντο δὲ τὴν ἀνοιξιν τοῦ 1946 προσέθεσε δὲ ὅτι ἥθελε δώσει ἡμῖν τῷ 1946 διάλυμα τοῦ DDT διὰ τὴν δοκιμαστικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου φαρμάκου ἐναντίον βλαπτικῶν τῇ γεωργίᾳ ἐντόμων.

Ἐκρίναμεν σκόπιμον νὰ πειραματισθῶμεν διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἔχοντων σημαντικὸν οἰκονομικὸν ἐνδιαφέρον διὸ ἡμᾶς εἰδῶν α) ἐφαρμόζοντες τὸ νέον φάρμακον DDT, β) χρησιμοποιοῦντες διὸ ἐκτεταμένας φυτείας, ὡς οἱ ἔλαιωνες, ἀντὶ τοῦ ψεκαστῆρος τὸ ἀεροπλάνον.

Ἐνχαριστοῦμεν καὶ ἐντεῦθεν τὸ 'Υγιεινομικὸν Τμῆμα τῆς UNRRA, διότι διέθεσε διὰ τὰς ἐργασίας ἡμῶν τῷ 1946 διάλυμα DDT 20% εἰς Velsicol καὶ γαλακτωματοποιὸν Triton X - 100 εἰς τὴν Κορινθίαν καὶ τὴν Ιεράπετραν, ἀεροπλάνον δὲ διὰ τὸν ψεκασμὸν ἔλαιωνος εἰς τὴν Ιεράπετραν.